

Za českými krajany > s. 7

Akademici v ohrožení > s. 8

Kurzy pro absolventy > s. 9

Téma / Irena Diatelová

Absolventi a práce? Spokojenost

Absolventi fakulty sociálních studií nacházejí nejčastěji uplatnění ve veřejné a státní správě, v soukromých podnicích, školství, sociální péči a v kulturní sféře. Jejich hrubý nástupní plat činí průměrně 21 200 korun a se zaměstnáním je spokojeno 83 procent absolventů. Nejen to ukázal průzkum Masarykovy univerzity.

Studentka Hripsime Zohrabyan na praxi v Bruselu. Právě praxe velmi pomáhá při hledání zaměstnání. Foto: archiv KMSŽ

Přes 64 procent absolventů fakulty sociálních studií chce pracovat v oboru, ukazuje loňská statistika Masarykovy univerzity. Nejvíce absolventů, celkem 18,4 procenta, nachází uplatnění ve veřejné a státní správě, obraně, bezpečnosti, soudnictví, prokuratuře a sociálním zabezpečení. Celkem 14,3 procenta pracuje ve službách pro podniky. Další tři oblasti – školství, zdravotnictví a sociální péče a kulturní, zábavní a rekreační činnosti – mají každá po 8,2 procentech.

Více než polovina dotazovaných uvádí, že jejich současné pracovní uplatnění odpovídá původním záměrům, s nimiž šli fakultu studovat. Se zaměstnáním je spokojených 83 procent absolventů. „Podobné ohlasy máme i z kateder. Těší nás, že studenti dělají práci, která je baví,“ řekla proděkanka pro strategický rozvoj Markéta Pitrová.

Uplatnění v oboru našla bez problémů i studentka magisterské sociologie Hripsime Zohrabyan, která vystudovala na bakalářském stupni

žurnalistiku. Působí v PR agentuře. „Práci jsem našla hned, jak jsem začala hledat. Při studiu jsem se zapojovala do spousty projektů, včetně zahraničních výjezdů. Díky doporučení jsem pak dostala super místo, aniž bych ho sama hledala. Školu bych určitě neměnila, dala mi spoustu možností a kontaktů,“ uvedla Zohrabyan.

Průměrný hrubý nástupní plat absolventů fakulty sociálních studií byl loni 21 200 korun. Masarykova univerzita sestavila žebříček dvaceti nejvyšších průměrných platů celouniverzitních studijních oborů. V žebříčku se umístily i čtyři obory fakulty sociálních studií: nejlépe si vedou absolventi mezinárodních vztahů, jsou na dvanáctém místě s průměrným platem 23 800 korun. Za nimi následují psychologové a politologové s 21 tisíci korunami a absolventi oboru Veřejná politika a lidských zdrojů, kteří si měsíčně přijdou na 19 333 korun.

► Viz *Studenti si hledají...* str. 3

Víte, že... / Lenka Šklubalová

Děkan ocenil diplomky

Vedoucí jednotlivých kateder vybrali pro Studentskou konferenci držitelů stipendia Inocence Arnošta Bláhy devět nejlepších bakalářských a diplomových prací za uplynulý semestr a jejich tvůrce ocenili stipendiem a diplomem děkana. Témata prací byla velmi rozmanitá – od analýzy izraelsko-palestinského konfliktu až po výzkum anomie ve 21. století. Seznam vítězů a oceněných prací najdete [zde](#).

Nový web politologie

Přehlednější a modernější. Takový je nový web katedry politologie fakulty sociálních studií. Na jeho přípravě pracoval Otto Eibl společně s univerzitními programátory asi měsíc, přičemž podobu internetových stránek konzultoval především se studenty.

Sloupek

Výsledek? Dva a půl procenta!

Ve volbách je obvykle číslo 2,5 procenta k pláči, my s ním ale můžeme být spíše spokojeni. Je to údaj Střediska vzdělávací politiky Univerzity Karlovy k roku 2013 o absolventech FSS, kteří i půl roku po absolvování zůstali v databázi úřadu práce. Standardizovaná nezaměstnanost, zohledňující soutěživost lokálních trhů práce, se pohybuje okolo tří procent.

Potěšující je, že i pražské sociálněvědní fakulty si vedou srovnatelně a pomáhají s námi bořit mýtus o neuplatnitelnosti absolventů sociálních věd.

Nízké číslo není zázrak ani náhoda, souvisí s individuálně zodpovědným chováním studentů fakulty. Každý rok se povinných a nepovinných praxí a stáží zúčastní více než tři stovky z nich. Řada tam získá nejen jiný pohled na věc či podklady pro svou diplomovou práci, ale i nabídku zaměstnání.

Ještě větší podpora praxí je pro fakultu prioritou v oblasti výuky v nadcházejícím běhu operačních programů – jde o velmi dobře investované úsilí.

Roman Chytilík, proděkan FSS MU

Vystudoval sociální práci a teď si plní své sny: pomáhá lidem v těžké životní situaci

Čtyři roky pracoval jako terénní sociální pracovník v brněnském romském středisku Drom, poté působil v pražské vládě Agentuře pro sociální začleňování v romských lokalitách. Před třemi lety získal pozici ředitele Občanské poradny Brno. Pětatřicetiletý David Oplatek, absolvent magisterské sociální práce na fakultě sociálních studií, se ve volném čase zapojuje do všemožných projektů. Za jeho přispění se například konal Ghettofest, brněnský pouliční festival v sociálně vyloučené lokalitě přezdívané Bronx. Oplatek je jedním z absolventů fakulty, který si nyní v praxi plní své sny.

David Oplatek v občanské poradně pomáhá lidem v těžké životní situaci. Foto: mik

dlnosti, ale od června bychom chtěli s oběťmi trestných činů začít pracovat.

Říkal jste, že se zabýváte i problematikou bydlení. Kdo se na vás nejčastěji obrací s prosbou o pomoc?

Největší část, asi deset až patnáct procent, představují lidé v důchodovém nebo předdůchodovém věku. V dnešní době se totiž stávají rizikovou skupinou, hlavně osaměle žijící senioři. Hospodaří s velmi nízkými příjmy a ve chvíli, kdy se zavážou ke splátkám, mohou přijít o bydlení. Těžko jej získají jinde a často končí na ubytovnách.

A jak řeší problematiku bydlení brněnský magistrát?

Nejen magistrát, ale i jednotlivé městské části dělají jen kapku toho, co by mohly. Je to sice hezké gesto, když město přenechá byty Armádě spásy, situaci to ale neřeší. Ceny nájmu v městských bytech se přibližují cenám soukromých vlastníků a bytový fond se kvůli privatizaci spíše zmenšuje, nové byty se nestaví. Rozhodně je co zlepšovat.

S jakou cílovou skupinou občanská poradna pracuje?

Naše cílová skupina je poměrně široká – pracujeme s mládeží, cizinci, lidmi se zdravotním a mentálním postižením, seniory a podobně. Obecně jsou to lidé v těžké životní situaci. Poskytujeme právní rady, ale zabýváme se i problematikou dluhů a bydlení. Zároveň se chystáme rozšířit služby, chceme se věnovat i obětem trestných činů.

Proč se chcete zaměřit právě na oběti trestných činů?

Péče o ně není dostatečná v sociálně-terapeutické rovině, ani v rovině právních informací. Zatímco pachatelé mají právního zástupce, který jim radí, oběti často neznají svou pozici, vystupují jako svědci a poškození. Policisté se k nim nechovají ohleduplně, nevysvětlují, na co mají a nemají nárok, neřeknou jim, jaké informace o nich budou uvedené v trestním spisu. Program jsme teprve akreditovali u ministerstva sprave-

kromě investory, staví se tam i hotely. Mění se také složení obyvatelstva – přichází studenti, ale i spousta rodin z majoritní společnosti, které se tam stěhují nastálo. Nemají předsudky vůči Romům. Lákají je větší prostory a nižší ceny nájmu.

Takže původní obyvatelé se stěhují pryč?

Zatím to není nikde zmapované. Nevím, jestli odcházejí z města. Domnívám se, že migrují někde po Brně, z ubytovny na ubytovnu nebo bydlí u známých. Zřejmě se stěhují i do méně atraktivních sídlišť – například do Bohunic nebo Líšně. Ale to je jen má domněnka.

Patříte mezi pořadatele brněnského Ghettofestu. Jak vznikl nápad uspořádat takovou akci?

Myšlenka se zrodila v hlavě mého souseda. Jedním z impulsů bylo to, že jsme chtěli nějakou dobu ve čtvrti žít a chtěli jsme se sousedy mluvit o tom, jakým způsobem se bude čtvrt vyvíjet. Další roli hrálo to, že v tom období bývalo Brno terčem pravidelných nenávisťných rasistických pochodů. Chtěli jsme ve stejném termínu udělat akci, jejíž charakter je úplně opačný.

Má veřejnost o takovou akci zájem?

První rok přilákal spoustu lidí. Měli jsme obavy o bezpečnost, naštěstí se ale žádná ze zlých předtuch nenaplnila. Byla to příjemná sousedská akce. A mě jako člověka, který na festivalu zajišťuje různé přednášky a besedy, příjemně překvapil zájem veřejnosti o takovéto vzdělávání.

Řekli o něm

Šárka Oplatková, manželka

David si umí jít za svým a plnit si své sny. Ze sociálního pracovníka se stal manažerem i schopným vedoucím pracovníkem. Doufám, že ho jednou jeho tvrdohlavost a pracovitost dovede i do praktické politiky.

Libor Musil, vyučující katedry sociální práce FSS MU

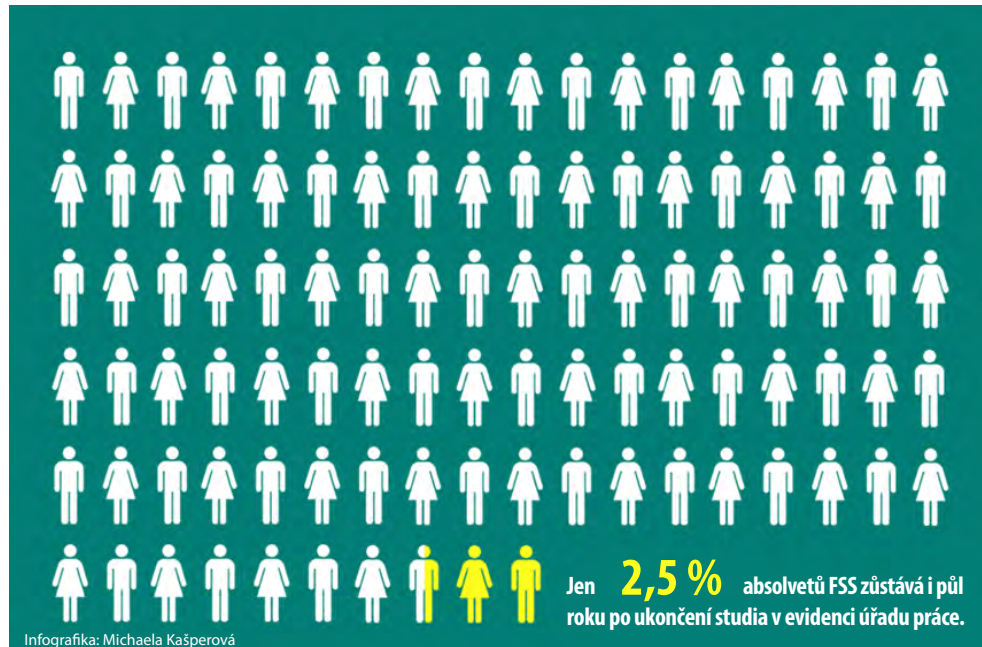
Je to schopný a motivovaný manažer, který má potenciál organizovat sociální práci tak, aby to umožňovalo poskytovat dobré služby klientům. V naší praxi to není vůbec běžné, protože málokterý manažer rozumí tomu, co sociální práce potřebuje.

Martin Šimáček, ředitel vládní agentury pro sociální začleňování

David měl velký zájem na tom, aby agentura pro sociální začleňování fungovala, jak má. Snažil se modernizovat oddělení zaměřené na práci v lokalitách, vytvořit strategický plán, pracoval na metodách oddělení. Pomohl agentuře postavit se na nohy. Velmi si jeho práce vážím.

Studenti si hledají práci už při studiu

Míra nezaměstnanosti absolventů fakulty sociálních studií je výrazně nižší než celorepublikový průměr. V porovnání s ostatními fakultami Masarykovy univerzity skončila FSS na třetím místě s 3,1 procenty. Je dokonce lepší než fakulta informatiky. Proděkan pro studium Roman Chytilík soudí, že je tak je hlavně proto, že jsou studenti zodpovědní a hledají si práci už při studiu. Nemalý podíl na velmi nízké nezaměstnanosti mají i praxe, které jsou na některých oborech povinné. Několikatýdenní či několikaměsíční stáž hraje v životopisu při hledání zaměstnání značnou roli.

Stejný obor, který vystudovali, by si znovu zvolilo 62,5 procenta respondentů průzkumu Masarykovy univerzity. Téměř polovina absolventů by chtěla pracovat v zahraničí. Kromě vyššího výdělku je lákají i další motivy. „Zlepšení cizího jazyka, jiná kultura, spousta zkušeností a zážitků,“ vyjmenovává studentka fakulty sociálních studií Lada Suchánková důvody, proč jet do ciziny.

K pracovnímu místu se absolventi dostávají nejrozličnějšími způsoby. Přes 71 procent z nich uvedlo, že práci získali vlastním přičiněním. Příjmem nabídku od zaměstnavatele dostalo celkem 17,3 procenta a přes rodiče a známé 9,6 procenta dotazovaných.

Z loňských údajů vyplývá, že ještě půl roku po absolvování zůstalo v databázi úřadu práce jen dva a půl procenta bývalých studentů fakulty sociálních studií. Takzvaná standardizovaná míra nezaměstnanosti absolventů fakulty byla v roce 2012 (loňské údaje nejsou k dispozici) 3,1 procenta. Rok předtím to bylo o 1,4 procenta více, nezaměstnanost absolventů fakulty tedy klesla. Ukazuje to statistika Střediska vzdělávací politiky Karlovy univerzity.

Pro srovnání – míra nezaměstnanosti absolventů pražské Fakulty sociálních věd Karlovy univerzity je pouze o jedno procento nižší. Celorepublikový průměr nezaměstnanosti ve stejném období činil 8,6 procenta.

Brněnská sociální studia si nevedou špatně ani v porovnání s ostatními fakultami Masarykovy univerzity. Menší míru nezaměstnanosti mají jen absolventi lékařské, právnické a ekonomické fakulty. Nejhuře je na tom fakulta přírodovědecká s 9,3 procenty.

Bez praxe to jde těžko

„Naše nízká čísla jsou dána hlavně tím, že řada studentů práci hledá už ve chvíli, kdy píšou diplomku. A někteří dostávají nabídky z míst, kam dříve chodili na praxi,“ řekl proděkan FSS pro studium Roman Chytilík.

O tom, jak je aktivita už při studiu důležitá, mluví i bývalí studenti. „Absolvoval jsem různé praxe a pracoval v několika firmách, takže najít

stálou práci mi trvalo asi tři týdny. Ovšem bez praxe je to problém. Firmy opravdu chtějí prokazatelnou praxi,“ tvrdí absolvent magisterské psychologie Tomáš Repka.

Praxi chválí také studentka Tereza Trachtulcová. „Na sociální práci máme povinné celkem tři praxe, dohromady je to asi 10 týdnů. Díky nim jsem zjistila, která cílová skupina je mi nejbližší. Vůbec by mi nevalil semestr praxe navíc, podívala bych se i do jiných neziskovek,“ uvedla Trachtulcová.

Studenti zjistí, zda je práce baví

Důležitost praxí potvrzuje i vyučující Zdeňka Dohnalová z katedry sociální práce, která vede několik seminářů odborných praxí. „Studenti si stěžují na časovou náročnost praxe. Pak ale říkají, že to bylo přínosné. Právě díky praxi mohou zjistit, jestli je práce v oboru vůbec baví. Znam i případy, kdy studenti chtěli pracovat v druhém oboru, který si na fakultě zvolili, ale naše povinná praxe je tak nadchla, že si zvolili sociální práci jako hlavní obor,“ řekla Dohnalová.

Povinná dvanáctitýdenní praxe je i součástí bakalářských mediálních studií a žurnalistiky. Řada studentů míří za praxí do brněnských médií, například do Mladé fronty Dnes. „Na praxi k nám chodí talentovaní studenti. Obzvláště šikovné se snažíme udržet a spolupracovat s nimi. Nabízíme jim i pracovní smlouvy, což je třeba případ redaktora Lukáše Valáška, který pracuje na plný úvazek a zároveň studuje magisterskou žurnalistiku,“ uvedla vedoucí brněnské redakce Hana Černohorská.

Očekáváme... / Tomáš Kára

Červenec: promoce

Promoce studentů fakulty sociálních studií, kteří absolvují státnice závěrem jarního semestru, se konají 15. a 16. července. Absolventi složí slib v aule fakulty při slavnostním předávání vysokoškolských diplomů. Čerstvé bakaláře poctí svou přítomností děkan a proděkan, magistřům a doktorům pak přijde poblahopřát i rektor nebo některý z prorektorů.

Promoce na fakultě sociálních studií.

Foto: archiv FSS

Letní škola Audiovize

Katedra mediálních studií a žurnalistiky chystá pro zájemce z řad magisterských a doktorských studentů letní školu nazvanou Audiovize: Specifika a trendy. Konat se bude od 7. do 12. září ve středisku AMU v Hluboké nad Vltavou – Poněšicích. Účastníci se mohou těšit na diskuse a přednášky odborníků působících v televizi, dokumentárním filmu či audiovizuálním managementu.

Vizuální styl letní školy Audiovize.

Foto: archiv LŠ

Jsou tvořiví a mají filmový potenciál, říká kameraman o účastnících kurzu

Kamera, klapka, akce. U fakulty sociálních studií pobíhá několik čtyřčlenných týmů se zrcadlovkami, zoomy a mikrofony. Snaží se splnit úkol – natočit mezi sebou anketu na téma Co se mi líbí na FSS. Nejde o další hodinu kurzu audia a videa, ani o invazi zuřivých reportérů z televize. Začíná dvoudenní kameramanský workshop pod vedením Antona Szomolányiho, kameramana a děkana Filmové a televizní fakulty z Vysoké školy múzických umění v Bratislavě. Takže klapka a kameramanský workshop na fakultě sociálních studií může začít. Točíme poprvé, klap!

Stop! Není to vlastně úplně poprvé, co je na fakultě kameramanský workshop. Studenti žurnalistiky si mohli vyzkoušet práci pod vedením kameramana Antona Szomolányiho už na podzim. Workshop, který pořádal na fakultě minulý semestr, se věnoval kompozici a praktickému natáčení.

Tentokrát přišla řada na téma světla a stínu ve filmu. „Fakulta sociálních studií má velký potenciál vzdělávání ve filmovém umění. Má kvalitní techniku i střiznu. Studenti chodí na workshopy připravení, jsou velmi tvořiví a k mému velkému překvapení skvěle zvládají technické problémy,“ hodnotí mladé filmaře Szomolányi.

Kvalitní technika

Po dvou hodinách natáčení míří studenti do střizny, kde hledají nejlepší záběry a doladují zvuk. Pak si všichni navzájem ukazují, co sestříhali, komentují, chválí i kritizují své práce. Szomolányi studentům radí, jak záběry vylepšit a kam příště postavit kameru.

Poté studenti opět usedají do lavic. Další dvě hodiny ale nejsou plné teorie, jako tomu bylo ráno. Kameraman a zároveň děkan Filmové a televizní fakulty Vysoké školy múzických umění v Bratislavě studentům ukazuje, jak pracovat při natáčení s lampou a jak tlumit její světlo pomocí odrazové desky.

Studenti si na dvoudenním kameramanském workshopu vyzkoušeli i práci s odrazovými deskami. Foto: archiv KMSZ FSS

Za okny se už stmívá, pro dnešek světla i kamery zhasínají a vyučující zvou studenty do neďaleké hospody, kde všichni ještě rozebírají svou celodenní práci a Szomolányi vypráví o tom, jak kdysi natáčel v Brně film.

Další den ráno se v učebně AVC zatahují rolety. Na plátně se objevuje Amadeus, americký film Miloše Formana, který získal osm Oskarů a dalších třináct nominací. Szomolányi na něm hodnotí kameramanovu práci se světlem.

Poté přichází řada na další praktické cvičení. Tentokrát se ale nebude hned točit. Studenti dostávají kromě techniky i polystyrenové desky. „Běžně se sice používají odrazové desky, jak jsme si řekli a ukázali už včera, ale ty jsou zbytečně drahé. Nám stačí polystyren, stojí pár korun a výsledek je téměř stejný,“ poučuje Szomolányi posluchače a opět je posílá do terénu.

Studenti míří na Špilberk, Obilní trh nebo na dvorek fakulty. Nejdřív se oslňují prasátky, pak ale zkouší měkčit sluneční světlo a odstranit stín v obličej pomocí polystyrenových desek. Po dvou hodinách se už jejich portréty objevují na projektoru v učebně a Szomolányi znovu radí, co mají studenti příště zlepšit a jak toho dosáhnout.

O praktické kurzy je zájem

„I když byl workshop trochu náročný, byla jsem spokojená. Stejně jako minule. Jsem ráda, že máme možnost setkat se s profesionály,“ hodnotí březnový workshop studentka žurnalistiky a francouzštiny Daniela Pavoničová.

O praktické workshopy je mezi studenty opravdu velký zájem. „Při těchto nepovinných aktivitách se profilují lidé, kteří pak mají úspěchy i mimo školu,“ je přesvědčen organizátor workshopu a vyučující katedry mediálních studií a žurnalistiky Rodrigo Morales.

► Další propagační videa můžete zhlédnout na tomto videokanálu.

Propagační video katedry mezinárodních vztahů a evropských studií. Video: archiv FSS

Vzkrvátající ekopsychologie

Děti tráví ve virtuálním světě nových médií a technologických hraček až stokrát více času než lezením na stromy a válením se v trávě. Jaký vliv to ale bude mít na jejich psychiku a hodnoty? A kdyby s tím společnost chtěla něco dělat, jak to lze veřejnosti předat, aby naslouchala? Přesně takové otázky si klade ekopsychologie – mladý obor, který nyní jako jediná v České republice pěstuje katedra environmentálních studií na fakultě sociálních studií.

Ekopsychologie zkoumá řadu témat spojených s lidskou psychikou a přírodou. Foto: Alžběta Stančáková

Když někdo narazí na slovo ekopsychologie, nejspíš se mu protočí panenky a utrousí pár kousavých poznámek o zeleném šilenství a módní vlně bio- a eko- předpon. Ve skutečnosti jde ale o mnohem více než jen o aktuální trend. Ekopsychologie má v zahraničí téměř čtyřicetiletou tradici a má rozhodně co nabídnout.

Podle hlavního průkopníka ekopsychologie v tuzemsku Jana Krajhanzla, který vyučuje na katedře environmentálních studií, chtějí aktivisté a pedagogové často měnit vztah k přírodě, kterému však ve skutečnosti jen málo rozumí.

„Je to jako kdyby chirurgové věděli vše o léčebných metodách, ale nikdy by se nezeptali, do čeho to vlastně řežou. Když zkrátka chceme něco ovlivňovat, měli bychom vědět, co to je, jinak můžeme udělat více škody než užítu,“ upozornil Krajhanzl.

Právě tuto mezeru se ekopsychologie pokouší vyplnit. „Jedná se vlastně o několik zajímavých témat v jednom trsu. Ekopsychologie se například ptá, co se v lidech děje při kontaktu s divočinou, jak se u dětí vyvíjí vztah s přírodou nebo proč lidé přírodu chrání. Její praktičtější část pak navíc zkoumá, co lidi motivuje k šetrnému chování k životnímu prostředí a jak veřejnost vnímá environmentální rizika,“ vysvětlil hlavní náplň oboru Krajhanzl.

Navzdory dlouhé tradici v zahraničí se ekopsychologie v České republice teprve etabluje. Nutno však dodat, že úspěšně. Podařilo se vydat několik knih a o novinkách z oboru pravidelně informuje ekopsychologický portál. Katedra navíc studentům nyní nabízí dva magisterské kurzy Ekopsychologie I. a II., které vyučuje právě Krajhanzl.

„Zatímco první kurz studenty seznamuje s psychologií vztahu k přírodě a životnímu prostředí, druhý je praktičtější, protože se zabývá komunikací environmentálních témat s veřejností,“ řekl Krajhanzl. V době semestru si proto vedle sledování a rozebírání různých spotů studenti připravují také vlastní osvětovou kampaň.

V letošním jarním semestru se například studentka Renata Svobodová zaměřila na propagaci látkových plen. „Práce mě nesmírně bavila. Každou hodinu jsem totiž svou kampaň rozšiřovala a krok po kroku ji rozvíjela na základě toho, co jsme zrovna v hodinách rozebírali,“ vysvětlila Svobodová.

Hlavně díky této živé tvůrčí práci hodnotí Svobodová kurz velmi kladně. „V ekopsychologii chci pokračovat a zaměřit se na ni i ve své diplomové práci,“ uvedla. Časem by se tak mohla přidat k výzkumníkům, které má katedra v plánu spojit ve vlastním výzkumném centru.

„Rádi bychom do tří let vytvořili Institut výzkumu environmentálních témat v sociální a ekonomické realitě, zkráceně IVET. V něm by se kombinoval výzkum přírodovědný, společenskovední a ekonomický. Podobné instituce u nás totiž zatím chybí a jsou vzácné i v západních zemích,“ vysvětlil vedoucí katedry environmentálních studií Bohuslav Binka.

Své místo by v novém institutu našla i ekopsychologie. „Vedle výzkumů o roli veřejného prostoru v občanské společnosti, environmentálních změnách ve spotřebě a postuhlíkové společnosti by mělo být součástí institutu i téma proenvironmentálního chování a komunikace s veřejností,“ shrnul Binka plány katedry.

„Aktivisté a pedagogové chtějí často měnit vztah k přírodě, kterému jen málo rozumí.“

- Jan Krajhanzl

(Staro)nová média očima mediologů

Středem dnešní společnosti se stala nová média. Přesně toto všeobecné přesvědčení vyvrací současný výzkum uskutečňovaný na katedře mediálních studií a žurnalistiky pod vedením Jakuba Macka. I když je projekt teprve v polovině, předběžné poznatky jsou už nyní více než zajímavé.

Často se tvrdí, že mobilní technologie a online sociální sítě zamlžily hranice soukromí a domova. Jak se ale nová média opravdu promítají do každodenního života lidí? Pokouší se to zjistit Jakub Macek z katedry mediálních studií a žurnalistiky spolu se svými pracovníky.

„Zkoumáme, jak lidé používají nová média nejen v každodenním životě, ale také při participaci na veřejném a politickém dění,“ popsal Macek hlavní náplň výzkumu.

Zatímco loni uskutečnili výzkumníci několik stěžejních kvalitativních rozhovorů, letos na podzim bude následovat kvantitativní část. „Ve výběrovém šetření se budeme ptát, jak jsou v populaci rozptřeny jevy, které jsme objevili díky hloubkovým rozhovorům,“ vysvětlila členka týmu Alena Macková. Zároveň upozornila, že už nyní je zajímavých poznatků celá řada. Podle Macka je pozoruhodné především to, že mediologové mají tendenci přeceňovat roli médií v životě lidí. „Ústřední v našich životech ale rozhodně nejsou,“ podotýká Macek.

Potvrzuje to i student sociální práce Filip Krola, byť nová média hojně využívá. „Myslím, že se jimi nenechávám zneužívat a stále upřednostňuji osobní kontakt s lidmi,“ zdůraznil.

S tím souvisí druhý zásadní poznatek dosavadního výzkumu. „Změny spojené s nástupem nových médií leckdy nejsou tak radikální a principiální, jak se říká,“ podotkl Macek. Podle něj se tak opakovaně přesvědčujeme o tom, co kdysi napsal britský klasik Raymond Williams – že prostřednictvím nových technologických forem se jen povětšinou naplňují staré kulturní a sociální potřeby.

Tým nyní dokončuje anglicky psanou studii o online participaci, která je založená na analýze taktik hnutí Žít Brno. „Příští rok by pak měla výzkumnou práci shrnout kniha. Snad v ní budou i nějaké obrázky,“ zakončil s úsměvem Macek.

Jakub Macek z katedry mediálních studií. Foto: archiv

Zkoumají lidská práva a demokratizaci

Poznat lidi se stejnými zájmy a zkušenostmi z praxe nebo si jen vyzkoušet, jaké je to psát odborné články z právního prostředí. I takové mohou být důvody, proč se studenti rozhodnou pro stáž v brněnském Centru pro lidská práva a demokratizaci. Mají tak možnost uplatnit se v nezávislé akademické instituci, která usiluje o odborný výzkum témat spojených s ochranou lidských práv. Přitom načerpávají zkušenosti a plní různé úkoly od organizace přednášek a diskusí až po tvorbu odborných studií a pravidelného bulletinu.

Centrum pro lidská práva a demokratizaci vzniklo v roce 2009 po vzoru podobných institucí v ostatních členských státech Evropské unie. „Prvotní iniciativa se zrodila v hlavě Lubomíra Majerčíka a v mé, protože u nás chybělo lidsko-právní centrum, které by nespádalo pod nevládní sektor,“ vysvětlil jeden ze zakladatelů a zároveň současných členů centra Hubert Smekal.

Podobné akademické instituce jsou podle něho na zahraničních univerzitách zcela běžné. „Sociálně-vědní bádání na téma lidských práv není v tuzemsku příliš rozvinuté a právě to se centrum snaží změnit. Bez zapojení studentů právnické fakulty či fakulty sociálních studií bychom to ale zvládali stěží,“ míní Smekal.

Pilířem je bulletin

Jednou z hlavních činností centra je vydávání měsíčního bulletinu nazvaného **Aktuální otázky lidských práv**. Za dobu jeho existence v něm vyšly například rozhovory s výjimečnými respondenty, jako jsou filozof Peter Singer, zvláštní zpravodaj OSN Manfred Nowak nebo bývalý velitel mírové mise v Rwandě Roméo Dallaire.

Podle Smekala tato publikace rozhodně nepadá v zapomnění a čtou ji třeba i pracovníci soudů. Pro stážisty je pak právě bulletin prostorem, kde se nejvíce angažují. „Každý měsíc přispívám jedním článkem a mimo to dělám monitoring lidskoprávní literatury,“ řekla studentka Vero-

Soutěž simulovaných právních sporů Jessup Moot Court Competition.

Foto: archiv Centra

nika Bazalová, která je v centru od podzimu minulého roku. Praxi si zvolila jako příležitost, jak rozvinout svoje publikační schopnosti. Možností uplatnění je ale více.

„Párkrát do roka pořádáme diskuse nebo semináře, na které zveme české i zahraniční hosty,“ přiblížil další aktivity centra Smekal. Letos tak členové organizace připravili například národní

kolo prestižní celosvětové soutěže simulovaných právních sporů **Jessup Moot Court Competition**.

„Je na každém stážistovi, do čeho všeho se rozhodne zapojit. Dokonce není problém přijít i s vlastními nápady,“ vysvětlila Bazalová.

Stážistů každý rok přibývá

Zatímco v akademickém roce 2009/2010 se na činnosti centra podílelo devět stážistů, v roce 2012/2013 se jich zapojilo už sedmáct. „Vedlejším efektem centra je, že se nám daří sdružovat opravdu šikovné lidi, kteří nakonec končí v institucích, jako je třeba Ústavní soud,“ řekl Smekal.

Přestože centrum láká především mladé právníky, v kolektivu stážistů jsou i studenti fakulty sociálních studií. „Někdy to může být docela náročné, ale práce pro centrum je užitečnou zkušeností a skvělou možností získat kontakty v oboru,“ potvrdila studentka mezinárodních vztahů Petra Nováková. Podle ní se není třeba stáže bát.

„Velice mě překvapila příjemná atmosféra, která tu panuje,“ přispěla svým postřehem i Bazalová. Dodala, že její původní obavy o přílišné formálnosti se nenaplnily.

Centrum pro lidská práva a demokratizaci vypisuje stáže v září začátkem podzimního semestru, a to na dobu jednoho roku. Některým studentům se ovšem spolupráce natolik zalíbí, že v centru zůstávají i dále.

Daří se nám sdružovat opravdu šikovné lidi, kteří nakonec končí v institucích, jako je třeba Ústavní soud.
- Hubert Smekal

Na konferenci se objevilo i několik dětí.

Foto: archiv

Gender za katedrou

Mládež, sex a výuka – to byly hlavní pilíře dubnové konference, na kterou se do Brna sjelo takřka čtyřicet odborníků z Austrálie, Nového Zélandu, Brazílie a Evropy. Konference, kterou pořádala genderová studia katedry sociologie, se pokoušela odpovědět na otázku, jak vzdělávat mládež v genderových tématech. Vedle zajímavého srovnání zemí, které jsou k sexualitě otevřené a které jsou naopak konzervativní, mohli účastníci mimo jiné zhlédnout švédský vzdělávací film, který představil Hans Olsson.

Psychologické dny

Prokrastinujete? Pak vás nejspíš na základní škole rodiče až příliš kontrolovali. Alespoň to říká vítězná bakalářská studie letošního ročníku Mezinárodních studentských psychologických dnů, kterou vypracovali studenti psychologie z fakulty sociálních studií.

Na fakultu se letos soutěž vrátila po sedmi letech. Za dva dny, 24. a 25. dubna, se mohli zájemci seznámit s dvaceti bakalářskými a magisterskými pracemi studentů nejen z Brna, ale také z Prahy, Olomouce, Bratislavy nebo Košic.

Vítězové si odnesli hodnotné ceny a neméně cennou zkušenost. Podle jedné z pořadatelek, docentky Lenky Lacinové, je totiž největším přínosem akce možnost získat zpětnou vazbu na svou práci, a to nejen z mateřské katedry.

Potvrdila to i čtveřice vítězných bakalářů z FSS – Klára Čapková, Vojtěch Mýlek, Jitka Sedláková a Kateřina Synková. „Vyzkoušeli jsme si prezentaci před publikem a získali kvalitní zpětnou vazbu,“ řekla Klára Čapková. Za rok by se putovní Mezinárodní studentské psychologické dny měly konat v Trnavě. Definitivní rozhodnutí ale ještě nepadlo.

Za českými krajany do Banátu

Pasoucí se krávy a koňské povozy, před nimiž prchají slepice. A taky domácí chléb a čerstvě nadojené mléko. Vidět a zažít to všechno už lze dnes jen málokde.

Právě to ovšem mají nyní před sebou studenti katedry environmentálních studií, kteří se 27. května vydali na týdenní exkurzi do rumunského Banátu. Letos už poosmé.

Ve vesnici Svatá Helena, kde od 19. století žijí čeští krajané, zkoumají vliv turismu na tamní obyvatele. Svými poznatky se účastníci letošní exkurze přidají k téměř 130 dalším studentům, kteří se v Banátu od roku 2006 vystřídali a už tam odvedli nemalý kus práce.

Krajina rumunského Banátu, to je různorodá mozaika poliček, pastvin, luk a mezí. Právě tak nějak kdysi vypadala i krajina České republiky, než se do ni zakousla kolektivizace.

Díky dlouhodobému malorolnickému způsobu hospodaření je tamější příroda cenná nejen pro studium kulturní krajiny, ale i fauny a flóry.

Údolí, kterým protéká Dunaj, tvoří přirozenou hranici mezi Rumunskem a Srbskem.

Chcete vidět další fotografie? Klikněte SEM!

Starousedlíci nedají na svůj dobytek dopustit. Dává jim nejen maso a mléko, ale často nahradí i traktor nebo auto. A i když se vesnice českých krajanů v Banátu postupně vyliďňují, protože z nich mladí odcházejí, dobytek stále zůstává součástí tamějšího koloritu.

Foto: Martin Vyhna

Demokratičtí akademici v ohrožení

Otevřená kritika ruské anexe Krymu vynesla profesoru Andreji Zubovovi propuštění z jeho mateřského moskevského Státního institutu mezinárodních vztahů. O patnáct set kilometrů dál se zvedla vlna solidarity. Rektor Masarykovy univerzity Mikuláš Bek společně s děkanem fakulty sociálních studií Břetislavem Dančákem nabídli Zubovovi místo. Dali tak jasně najevo, že akademikům šikanovaným za vyjádření osobního názoru je potřeba vyjádřit podporu.

Reportáž z návštěvy profesora Andreje Zubova na fakultě sociálních studií.

Video: Adéla Lišková, Iva Kubánková

Jde-li o svobodu slova a akademické svobody, má být akademická obec solidární. Takové je poselství nabídky brněnských akademiků propuštěnému ruskému profesorovi Andreji Zubovovi.

„Máme za sebou historickou zkušenost. Celé generace našich učitelů měly zničené kariéry jen proto, že byly kritiky státu,“ přiblížil rektor Masarykovy univerzity Mikuláš Bek hlavní motivaci, proč ruskému historikovi, religionistovi a politologovi spolu s děkanem fakulty sociálních studií nabídl místo.

„Pracovní pozice ale nebyla jedinou pomocnou rukou,“ uvedla proděkanka fakulty sociálních studií Markéta Pitrová. Podle ní bylo zásadní také to, že se případ vůbec dostal do českých médií. Bez nabídky ze strany Masarykovy univerzity by se to pravděpodobně vůbec nestalo. „Nesmíme zapomenout ani na další témata, která se tím otevřela. I díky květnové přednášce Andreje Zubova na půdě naší fakulty,“ podotkla Pitrová.

Jedinečná přednáška přilákala nejen studenty, ale také veřejnost. „Setkat se s někým, koho se

přímo dotkl ruský režim, je inspirativní a myslím, že pro studenty obzvláště důležité,“ zhodnotil setkání se Zubovem jeden z návštěvníků přednášky Petr Kutalík.

Ne každá univerzita však zareagovala jako ta Masarykova. Svěrázným způsobem se k ukrajinsko-ruské krizi postavila například liberecká univerzita. Pozastavila propagaci svých studijních programů v Rusku a vůči ruským studentům se tak symbolicky uzavřela. Podle Pitrové to není šťastný způsob, jak intervenovat do politiky.

„Aplikovali kolektivní vinu na studenty, kteří ani nemusí být Putinovci,“ uvedla Pitrová. Myslí si to i šéf katedry mezinárodních vztahů a evropských studií FSS Petr Suchý. „Ruským studentům by naopak vystavení západním vlivům neuškodilo,“ soudí. Dodal, že lepší by bylo sankcionovat představitele ruských univerzit. Mnozí totiž podle něj zneužívají svobody v západních demokraciích k šíření propagandy.

Právě možnost svobodně se v České republice vyjadřovat k veřejným záležitostem Suchý vyzdvihuje. „Je však otázka, jak by se situace vyvíjela, kdyby se demokratické procesy a pravidla hry oslabovaly, jak se to děje třeba v Rusku. U nás jsme navíc svědky stále provázanějšího vztahu politiky, byznysu a médií,“ upozornil.

Nemalou roli v demokracii přitom hrají právě Masarykova univerzita a jí podobné instituce pilířem, o který se budou moci demokratické hodnoty nadále opírat.

Studentka FSS Marija Nobilisová pořádá v Brně protesty na podporu Ukrajiny. Foto: archiv Mariji Nobilisové

„Viděla jsem změny, které s účastníky dělají naše mezinárodní programy, proto chci na toto téma psát disertační práci. Budu zkoumat, jestli naše kurzy ovlivňují zapojení účastníků do sociálních a společenských aktivit poté, co se vrátí zpět domů,“ vysvětluje doktorandka.

Kromě toho začala loni v prosinci pořádat v Brně protesty na podporu Ukrajiny. Velký zájem o ně začal být ve chvíli, kdy se z Majdanu ozvala první střelba. „Poslední čtyři měsíce jsou protesty mou prioritou. Podepisujeme petice, poskytujeme Ukrajině humanitární pomoc, založili jsme i Ukrajinskou iniciativu Jižní Moravy,“ říká Nobilisová.

Příznává ale, že protestů už není tolik jako na začátku. Snažila se jimi především přilákat pozornost veřejnosti a médií. A to se podle ní podařilo. Sama se byla v lednu na Majdanu podívat a na konci května znovu odjela na Ukrajinu, tentokrát na pozorovatel-

skou misi při prezidentských volbách. „Oslovili mě z Organizace bezpečnosti a spolupráce v Evropě, hledali někoho, kdo umí plynule ukrajinsky, rusky a anglicky. Ráda jsem jejich nabídku přijala,“ uzavírá studentka.

Kurzy mohou využít i absolventi

Zůstat v kontaktu s univerzitním prostředím a aktuálními informacemi z oboru nebo naopak začít studium i po nevydařených přijímačkách. Přesně to umožňuje program celoživotního vzdělávání, který lze využít i na fakultě sociálních studií.

Programy celoživotního vzdělávání jsou dnes nedílnou součástí kariérního růstu mnoha lidí. „Vědní disciplíny se neustále vyvíjejí a absolventi často potřebují své vzdělání doplňovat a rozšiřovat,“ připomněla proděkanka fakulty sociálních studií Markéta Pitrová.

Cest k nabytí nových znalostí pomocí celoživotního vzdělávání je podle ní hned několik. „Zájemci mohou vybírat z jednotlivých předmětů nebo začít studovat celý studijní program,“ vysvětlila Pitrová.

Právě varianta studia celého oboru a možnost pokračování v řádném studiu je atraktivní pro ty, kteří se na školu napoprvé nedostanou. Díky celoživotnímu vzdělávání tak nemusí čekat do dalšího roku a studium mohou začít ihned, přičemž student neplatí poplatek za jednotlivé předměty, ale za celý semestr. Při případném přestupu do

řádného studia si pak lze nechat uznat kredity získané z absolvovaných kurzů.

Další početnou skupinou zájemců o celoživotní vzdělávání jsou absolventi. „Už dva roky se nepohybuji v oboru, který jsem vystudoval, takže možnost doplnit si informace celoživotním vzděláváním velmi vítám,“ uvedl například absolvent politologie Mário Molčan. Pokud najde zaměstnání v oboru, program celoživotního vzdělávání s největší pravděpodobností využije.

Bonusem pro bývalé studenty fakulty sociálních studií je navíc sleva deset procent z ceny kurzů. Zájemci mohou vybírat mezi jednotlivými kurzy napříč celou nabídkou vyučovaných předmětů.

„Část kurzů je otevřená pro širokou veřejnost, některé ale vyžadují udělení výjimky vyučujícím,“ upřesnila Pitrová. Dodala, že hlavním kritériem pro výběr je, zda má zájemce o problematice už nějaké základní znalosti.

Široká je však i nabídka volně otevřených předmětů, které se týkají například environmentální etiky, mezinárodní politiky nebo genderu. Účastníci programů celoživotního vzdělávání

Zajímavé publikace / B. Chudíčková

Domov lidí, kteří žijí sami

Lucie Galčanová, Barbora Vacková, Michaela Kvapilová Bartošová a Lukáš Kala představují sociologickou analýzu domovů, ve kterých lidé žijí sami. Jedná o různé podoby domovů materiálního charakteru i ty, jež se vymaňují z hmatatelného tady a teď. Autoři přitom vycházejí z aktuálního výzkumu, fotodokumentace a hloubkových rozhovorů.

Střediska ekovýchovy mezi teorií a praxí

Cílem knihy Jana Činčery je snaha upozornit na rizika i příležitosti spojené s rozvojem environmentální výchovy. V první části publikace jsou obsaženy názory pracovníků středisek na současný stav ekologické výchovy, ve druhé pak autor porovnává rozdělení rolí mezi aktéry environmentální výchovy, kterými jsou univerzity, stát, střediska a školy.

Energetická politika Evropské unie

Kniha Filipa Černocho a Veroniky Zapletalové se zaměřuje na jednu z nejrychleji se rozvíjejících oblastí EU. Téma energetiky patří k ekonomicky i politicky velmi citlivým tématům a vyvolává řadu otázek i kontroverzí. Ambicí autorů proto bylo představit tuto problematiku ve srozumitelné a ucelené formě.

Zdroje informací / Tomáš Kára

Knihovna i ve vašem počítači

Druhým domovem nejednoho studenta se chtě nechtě stává knihovna. Na fakultě sociálních studií je nejen plná knih, ale nabízí i další možnosti vzdělávání. Samozřejmostí je moderní technika i příjemný personál. A zoufat si nemusejí ani absolventi, pro které knihovna i po ukončení studií zůstává neocenitelným zdrojem informací.

Knihovna vlastní více než 67 tisíc knih.

Foto: tok

Žádný návštěvník knihovny fakulty sociálních studií si nemůže stěžovat na malý výběr odborné literatury. Knihovna se může pochlubit více než 67 tisíci knihami, 166 odbornými časopisy a periodickým tiskem.

„Náš knihovní fond pokrývá velké množství témat a oborů,“ vysvětlila ředitelka knihovny Irena Šléglová. Vedle tištěných knih, novin a časopisů mohou studenti využívat i elektronické zdroje. Je jich přes čtyřicet a přistupovat k nim mohou čtenáři nejen z počítačů v knihovně, ale vzdáleným přístupem i ze svých osobních notebooků.

„Vyhovuje mi snadné vyhledávání v odborných článcích i celých elektronických knihách,“

Absolvent CŽV získá také osvědčení.

Foto: mik

sice nezískávají status studenta, ale po úspěšném ukončení kurzů dostanou osvědčení o absolvování.

Aktuální nabídku všech kurzů i s jejich cenami, které se pohybují v rozmezí dvou až pěti tisíc korun, lze najít v Obchodním centru Masarykovy univerzity a detailní informace o podmínkách přihlašování jsou na webu fakulty.

chválí si e-zdroje student fakulty Ondřej Báča. Co vše lze najít v elektronických zdrojích, mohou zájemci zjistit v kompletním seznamu na internetových stránkách knihovny.

Rada studentů přesto dává přednost osobní návštěvě knihovny, kde mohou využít devět studoven a také seminární místnost určenou pro týmovou spolupráci. „Knihovnu jsme v roce 2013 rekonstruovali a myslím, že se nám podařilo vytvořit příjemné a komfortní prostředí,“ řekla Šléglová. Připomněla, že loni vznikly také nové webové stránky a facebookový profil knihovny, který se stal pro čtenáře důležitým komunikačním kanálem.

Návštěvníci mají k dispozici také počítačovou techniku a šest multifunkčních kopírovacích strojů. Z dalších služeb nelze opomenout takzvané e-Prezenčky, které zpřístupňují nejžádanější tituly prostřednictvím počítačů, a možnost Copy on Demand sloužící k objednání tištěné kopie knih z fondu.

S polohou v centru Brna a přívětivou otevírací dobou až do dvacáté hodiny večerní je knihovna fakulty sociálních studií častým cílem návštěv nejen studentů, ale i absolventů. Pokud přitom absolventi využijí kartu absolventa, mají možnost se do knihovny zaregistrovat zdarma, případně se mohou přihlásit za mírný poplatek jako externí čtenáři.